

Mijn column nummer 24

Actie rond ammoniak

Rond 1980 ontdekten biologen dat de vegetatie in Nederland van karakter veranderde. Planten die met weinig voedingsstoffen toe kunnen verdwenen, planten die het goed doen op voedselrijke bodem verschenen. Brandnetels en bramen in plaats van orchideeën! Ammoniak bleek de belangrijkste boosdoener. Deze stof komt vrij uit mest. Het begrip 'zure regen' was geboren. Het was even wennen om ammoniak met verontreiniging in verband te brengen, daar waar ammonia in het huishouden – in forse hoeveelheden – bij de jaarlijkse grote schoonmaak werd gebruikt.

Onderzoekers ontdekten al snel van alles over ammoniak. Deze stof leidt niet alleen tot extra stikstof, maar ook tot extra zuur in de bodem. Hierdoor spoelen nuttige voedingsstoffen uit. Planten krijgen daardoor een gebrek aan deze stoffen. Dit leidt weer tot extra vatbaarheid voor ziekte, plagen en verdroging. Verder kan door omzetting van ammoniak nitraat ontstaan, dat gemakkelijk naar het grondwater uitspoelt.

Eigenlijk waren deze negatieve gevolgen van teveel ammoniak al lang bekend. Het was alleen moeilijk een sluitend bewijs te leveren. De landbouw eiste – terecht – dit bewijs. Maatregelen om de ammoniakemissie te verminderen kosten immers veel geld, en dat geef je niet zomaar uit.

Onlangs is het gevraagde bewijs geleverd. Nu is er geen twijfel meer mogelijk aan de noodzak van maatregelen. De nota 'Mest en ammoniak' van minister Van Aartsen zal daarom door alle partijen serieus moeten worden genomen. En de 'Ammoniak Reductie Plannen' kunnen voortaan met nog meer draagvlak worden opgesteld en uitgevoerd.

Zou het dan toch nog goed komen met de verzuring in Nederland?